

УДК 821.161.2=112.2

П 75

Любов ПРИМА

**“САДИ ТВОРЧОСТІ” ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
У ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИХ ПРАЦЯХ
ОСТАПА ГРИЦЯ**

У статті представлено Остапа Гриця як одного з перших сумлінних дослідників і невтомних популяризаторів творчості видатної української письменниці Ольги Кобилянської. Наголошено, що її твори критик проаналізував на тлі світового літературного процесу, вказав на новаторство, основні теми й ідеї її прози, своєрідність змальованих характерів, прикмети художньої манери, суголосність творчості письменниці з викликами доби загалом і прагненнями українського народу зокрема.

Ключові слова: дослідник, популяризатор, творчість, стаття, письменниця, тема, ідея, характер, новаторство, художня манера.

Постановка проблеми. Творами Ольги Кобилянської (1863 – 1942) зачитуються не одне покоління шанувальників мистецтва слова. І річ не лише у принадності її самобутнього стилю. Чимало тем та ідей, порушених у творах видатної буковинської письменниці, не втратили своєї актуальності й сьогодні. Наболілі питання життя інтелігенції та селянства, проблеми емансипації жінки, екологічна тематика суголосні викликам нашого століття. 27 листопада 2013 р. минуло 150-річчя від дня народження письменниці. Її проза видається й перевидається. У науковому обігу широко використовується найповніше на сьогодні 5-томове видання творів авторки, а творча група Чернівецького університету під керівництвом В. Антофійчука готує до друку десяти томик (перший том уже побачив світ [20]). Творчий доробок О. Кобилянської продовжує жити й у культурі –

театрі та кіно. За творами письменниці знято фільми “Земля” (1954), “Вовчиха” (1967), телефільм “Меланхолійний вальс” (1990), телесеріал “Царівна” (1994) та ін.

Ольга Кобилянська вирізнялася освіченістю та широким європейським світоглядом, писала, в основному, українською та німецькою мовами, знала світову літературу й народну творчість, захоплювалася філософськими віяннями своєї доби, була свідком багатьох історичних подій і зазнала чимало перипетій долі, що й відобразилося на прикметах її самобутнього прозописьма, яке не перестає приваблювати дослідників сучасності.

Українське літературознавство нагромадило чимало вартісних розвідок про художній доробок письменниці. Про неї писали сотні науковців, серед яких такі імениті, як Л. Білецький, В. Вознюк, Т. Гундорова, І. Дзюба, М. Лещенко, М. Павлишин, Ф. Погребенник та ін. До сучасних інтерпретаторів її творчої спадщини належать і наші земляки. І тут треба віддати належне передусім Ларисі Гоцур, яка зробила глибоке наукове дослідження на тему “Ольга Кобилянська в українсько-німецьких взаєминах”, проаналізувавши німецькомовну новелістику видатної буковинки, окресливши вагому частку її внеску в діалог культур [4]. Методичні посібники про вивчення творчості О. Кобилянської в школі написав З. Гузар [12; 13]; вони й нині не втратили своєї вартості для шкільного вчителя літератури.

Однак мало відомо науковцям, що цілу низку розвідок про талановиту письменницю опублікував ще у 20 – 30-х рр. ХХ ст. наш крайнин Остап Грицай (1881 – 1954), який був палким шанувальником її творчості, інтенсивно листувався з нею [6] й як літературний критик давав поради щодо розвою її художнього мислення та хисту, дбав про видання її творів за кордоном, зокрема у празьких і віденських часописах. Принагідно зазначимо, що саме О. Грицай був автором відомого “Поклику у справі ювілейного дару для Ольги Кобилянської”, опублікованого у львівському виданні “Нова хата” з нагоди 40-річчя літературної діяльності письменниці. У ньому йшлося про те, що “годі 40-мільйонному народові України дивитись, як найбільша сучасна українська письменниця” шукає притулку у свояків, треба потурбуватися про купівлю житла для неї [10, 1]. Тож критик не лише стежив за творчим зростанням О. Кобилянської, а й переймався її

болями, спричиненими самотністю й беззахисністю талановитої художниці слова у вирі життя, а також байдужістю співвітчизників до її становища. Власне цей біль був добре знайомий йому, вигнанцеві з рідної землі, “скитальцю” чужинськими дорогами.

Перебуваючи на еміграції (Австрія, Німеччина), Остап Грицай своїм літературним талантом служив Україні. Багато сил він віддав як літературний критик і перекладач дослідженню та популяризації кращих творів українського красного письменства, ознайомленню читацької й наукової аудиторії з видатними українськими письменниками, найбільше уваги приділивши постатям Т. Шевченка, І. Франка, В. Стефаніка, О. Кобилянської, яких уважав найяскравішими представниками тогочасного українського літературного процесу та справжніми виразниками духу народу, його мрій, змагань, прагнень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із перших О. Грицай як дослідника творчості О. Кобилянської “відкрив” відомий український громадсько-політичний діяч і науковець Іван Лизанівський (1892 – 1934), автор літературознавчих студій про І. Франка, О. Кобилянську, В. Стефаніка. Про це повідомив Любомир Винар у монографії “Остап Грицай. Життя і творчість” [1]. Він зазначив, що розвідки О. Грицай “знайшли свій позитивний відгук у праці І. Лизанівського “Ольга Кобилянська в українській критиці” (Харків, 1927 – 1928) [1, 72]. Він подав назви п’яти праць О. Грицай про О. Кобилянську, перелічив назви видань, у яких вони опубліковані, місце друку та час їх появи.

Літературно-критична спадщина О. Грицай, присвячена О. Кобилянській, інколи виринала з небуття в науковій літературі з радянської доби. Так, у 1960 р. вийшов друком бібліографічний покажчик творів О. Кобилянської, який уклав О. Куш [18]. У дев’яти позиціях цього видання фігурують праці О. Грицай. Авторитетне довідкове джерело – гасло УЛЕ “Грицай Остап” – також інформує про те, що О. Грицай виступав зі статтями про творчість О. Кобилянської й інших письменників [27, 493]. В умовах незалежної України посилюється інтерес до постаті письменника-емігранта. Літературний покажчик його творів, видання якого підготували Л. Прима й Я. Лопушанський (з післямовою М. Зимомрі), містить перелік основних праць критика про О. Кобилянську [11]. На думку М. Зимомрі, “глибинне прочитання” творчості багатьох українських

письменників “годі уявити без розлогих, документально аргументованих студій Остапа Грицяя” [11, 44]. Однак сьогодні маємо ще небагато публікацій, присвячених цій проблемі.

Мета статті – презентувати О. Грицяя як дослідника та популяризатора творчості О. Кобилянської, висвітлити основні положення його літературно-критичних праць про її художню спадщину.

У літературному процесі кінця XIX – поч. XX ст. О. Грицяй виділяв О. Кобилянську як видатну художницю слова, виразницю ідейних пошуків інтелігенції та прагнень трудового селянства, твори якої здобули визнання не лише в Україні, а й перекладені багатьма мовами світу. “Буковина, найменша з українських земель, може з гордістю сказати, що видала найбільшу з українських письменниць” [8, 250], – так оцінив критик творчість Ольги Кобилянської. Учений присвятив їй чимало літературно-критичних праць: “Ольга Кобилянська як письменниця” (1922), “Ольга Кобилянська” (1922), “Слово привіту для Ольги Кобилянської в 40-ліття її діяльності” (1927), “Білі рожі в садах творчості Ольги Кобилянської” (1927), “Valse melancholique” та ін.

На час появи літературно-критичної студії “Ольга Кобилянська” О. Грицяя [8] вже були поодинокі відгуки про твори письменниці, які критик узяв до уваги. Зокрема про неї писали Осип Маковей, Леся Українка, Микола Євшан, Христя Алчевська, Микита Сріблянський, Богдан Лепкий. Критична праця О. Грицяя – це глибоке літературне дослідження, в якому узагальнюється вже сказане попередниками, аналізуються різні аспекти творів О. Кобилянської, а головне – підноситься її новаторство на тлі тогочасної літератури, проводяться паралелі з іншими творами українських і зарубіжних митців.

Однією з заслуг О. Грицяя є те, що він побачив у героїнях О. Кобилянської новий літературний тип української жінки, докорінно відмінний від жіночих персонажів у творах Квітки-Основ'яненка, Марка Вовчка, Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, Юрія Федьковича: “Невибагливому інстинктивному животінню колишньої жінки-невільниці в наших побутових оповіданнях протиставляє Кобилянська силою своєї жіночо-визвольної ідеї володарський жіночий тип. Володарський своєю ідейною виштістю над оточенням” [8, 247]. Це тип аристократки духу.

У своїй критичній рецепції О. Грицай виділяє ще одну яскраву прикмету творів письменниці, – “ідеалістичний” характер її прози, що проявляється передовсім в ідеалі самостійності одиниці та прагненні особистості до вершин досконалості. Духовність героїв О. Кобилянської, із їх критичним ставленням до “безпросвітньої, безідейної маси”, “духовним аристократизмом”, являє собою, на думку критика, “епохальний момент в історії української літератури”. В образах буковинської письменниці вчений відчуває намагання відшукати духовний зв’язок між сучасною жінкою та сильними натурами минувшини – Рогнідою, Ольгою, Роксоланою, Богуславою.

Пильну увагу критика привертають думки О. Кобилянської про родову аристократію та потребу культурного виховання усіх верств населення, зокрема: “Кожен народ, – каже пані Маріян, – гордиться своєю шляхтою, лиш один українець відокремлюється чи не на силу з того вінка людських окрас. Неначе се була б марнота мати значних предків і почувати в собі шляхетську кров” (“Через кладку”) [8, 243]. Герой згаданої повісті Нестор Обринський стурбований неухвагою суспільства до життя української інтелігенції. Виховання національно-культурної інтелігенції письменниця вважає такою ж важливою справою, як і просвіта селян, – підкреслює О. Грицай.

Слушні думки висловив О. Грицай і про особливості домінуючого типу центральних персонажів у її творах. На його думку, високі ідеї “не переповнюють наскрізь” характери її героїв, не творять образів “з крові і кісток”, репрезентуючи собою тип ідеалістів-мрійників (Наталка, Софія, Тетяна, Ганна із “Землі”), і лише в неідеальних вдачах (захланна мати Олеса, зависна Рахира) відчуваються живі люди.

У схильності до творення романтично-ідеальних вдач критик убачає ще дві прикмети творчості Кобилянської. По-перше, це перевага головних героїв над побічними, причому другорядні накреслені схематично (тут іде порівняння з творами Золя, де кожен герой психологічно переконливий). По-друге, перевага провідної ідеї деякою мірою спричиняє невиразність зображення народного середовища (“Через кладку”).

Найкращою книгою українського письменства, вершиною національної епіки О. Грицай вважає роман О. Кобилянської “Земля” (1887), у якому їй вдалося погодити ідеалізм високого

світогляду з суворою дійсністю. Критик ставить “героїчну пісню Кобилянської про українське селянство” вище, аніж однойменний твір Золя. Якщо праця в романі французького письменника – це праця селянина заради грошей, то в О. Кобилянської – це творчість, вона поетизує виїзд селян у поле, орання землі, сівбу тощо, крім того творить “незабутній пам’ятник родинному життю українського мужинства” [8, 248]. Загалом О. Грицай відносить повість О. Кобилянської “Земля” до найсильніших творів не тільки української письменницької творчості XIX ст., а й загальноєвропейської, оцінюючи її вище за роман “Селяни” В. Реймонта з огляду на ступінь художньої та драматичної наповненості: твір В. Реймонта часом нудний, а “Земля” української художниці тримає в напруженні до самого кінця. Принагідно зазначимо, що типологічні зіставлення О. Грицай творів О. Кобилянської з творами зарубіжних письменників актуальні й сьогодні. Таку тематику розробляють сучасні знавці художнього слова, зокрема А. Гурдуз представив у компаративістичних вимірах новелу О. Кобилянської “Битва” й роман В. Реймонта “Селяни” [16].

На широкому європейському тлі розглядає критик жіночу проблематику в творчості О. Кобилянської, зокрема, у передмові до ювілейного видання малої прози письменниці під заголовком “Сниться” (1922), підкреслюючи новаторство української авторки [9, 3 – 10]. У ній ідеться про твори С. Річардсона, мадам де Сталь, Жорж Санд та інших зарубіжних митців, які порушували питання емансипації жінки. О. Кобилянська постає як оригінальний представник жіночої літератури та новатор у розвитку селянської тематики у світовій літературі. До слова, її жіночі образи набули особливої популярності в теперішньому літературознавстві у зв’язку з висвітленням феміністичної та гендерної проблематики. Грунтовні розвідки щодо цієї теми належать Т. Гундоровій [14; 15].

У позначених ліризмом жіночих образах О. Кобилянської О. Грицай вирізняє такі елементи, як “музична настроєвість”, “ірраціональність”, “передуховленість”. Хоча у перших лініях малюнку цих неординарних натур переважає риса несхитності, їхній життєвий шлях закінчується “болючим диссонансом”, тому дослідник порівнює їх з білими трояндами (образ, який часто трапляється в О. Кобилянської).

Слушними є зауваження О. Грицай про так зване “ніцшеанство” О. Кобилянської, яка справді цитувала цього німецького філософа, але все її світовідчуття протистояло загальній теорії Ніцше, зокрема його теорії “надлюдини”. Слідом за працею Луки Луціва О. Грицай ставить крапку в цій проблемі, солідаризуючись із думкою Д. Донцова: той, хто говорить про вплив Ніцше на Кобилянську, той або не читав Ніцше, або не читав Кобилянської. Твори української письменниці виявляють, як зазначає О. Грицай, “глибоку любов до людини без огляду на те, чи це артистична одиниця, чи тільки проста мужицька дитина” [9, 10].

У літературно-критичному нарисі “Ольга Кобилянська. З приводу ювілею 40-ліття письменницької творчості” О. Грицай простежує генезис вираженого у творах письменниці ідеалу – “Вольна, тілом і духом гарна, гармонією усіх своїх сил дужа і творча людина” [7]. Коріння мрійливого ідеалізму письменниці критик найбільше пов’язує з її німецьким походженням: далеким її предком був німецький поет-романтик і містик Цахаріас Вернер (1768 – 1823). Свій кругозір вона розвивала передовсім на основі творів видатних представників німецької літератури. Звідси її акценти на духовному житті одиниці як репрезентанта світогляду, що поєднаний з такими ознаками української ментальності, як ліризм і патетика особистого почуття. Це наклало відбиток, як зауважує О. Грицай, на композицію її творів: події в них редукуються до кількох, “переважно непослідовних моментів”, епічність втрачається через довгі ліричні оповіді, характерам бракує виразності та пластичності, а читач перебуває “в околі духовного життя самої оповідачки” [7, 3]. У цих прикметах творів О. Кобилянської він убачає ідеалістичний підхід до відображення дійсності.

У його критичних працях про письменницю неодноразово наголошувало на суголосності її творів з творами світового художнього досвіду. Так, події в “Царівні” та “Людині” нагадують життєві обставини з творів Гауптмана, Ібсена, Золя, Стрідберга. О. Кобилянська зображає родини, де панує абсолютизм батька та безправність жінки, обстоює жіночі права. Автор підкреслює, що протест проти “дряхлого звичаю” й “гнилої скорумпованої суспільності” у “Людині” та “Царівні” найбільш революційний. Вона зуміла зобразити в “Людині” такі ж правдиві картини духовності перед-

воєнної галицької суспільності, що й І. Франко в романі “Перехресні стежки” [7, Ч. 23, 3].

О. Грицай убачає творче новаторство О. Кобилянської ще й у тому, що в неї відсутні події в традиційному значенні цього слова, а натомість вона внесла в українське оповідання “щонайтонший психологічний аналіз людини в її змаганні бути людиною в найкращому і найглибшому значенні цього слова” [7, Ч. 23, 3]. Отже, свої сюжети письменниця будує не так у аристотелівському сенсі (ланцюг зовнішніх подій), як з наголосом на сюжет внутрішній, психологічний.

Критик високо оцінив виховний потенціал прози буковинської письменниці. Він доходить висновку: про що б не писала О. Кобилянська, її думки – про народ, землю та її святість, красу рідного краю. Силою свого таланту вона вчила розуміти прекрасне (мову музики, фарб), любові до рідної землі й рідної хати, рослинного й тваринного світу і, чи не найголовніше, – визвольної творчої праці. Підносячи роль культури, О. Кобилянська добре усвідомлювала як позитивні, так і негативні сторони народного буття. У новелі “Битва” її симпатії на боці природи й гуцулів, а здобутки “цивілізації” постають у негативному світлі. До цього можна додати, що новела “Битва” є одним з перших творів світової літератури, в якому звучить ідея екології природи.

Також О. Грицай підкреслює, що О. Кобилянська хотіла бачити український народ гідним народом: “Я хотіла б, щоб українці стали орлами” (“Царівна”). Сьогодні письменниця могла б з гордістю сказати, що ця її мрія здійснилася, бо в теперішній Україні “оборону тримають живі” (Ліна Костенко) – народилося покоління, яке вже не буде рабами, яке непохитно стало на Майданах і “Небесною Сотнею” в небесах в обороні свободи, щастя, гідності та честі свого народу.

У листах до О. Кобилянської (зокрема в листі від 27 липня 1927 р.) О. Грицай послідовно висловлював побажання, щоб у її творах виразніше зазвучала національна ідея, підкреслення факту національного та соціального поневолення українського народу. Її слова про потребу в “нетерпеливих вояхниках” і народі зі зброєю та героїчними традиціями (ці рядки з повісті “За ситуаціями” критик взяв за епіграф до свого нарису) О. Грицай називає віщими у зв’язку з боротьбою українського народу за своє визволення [7, Ч. 24, 3].

І ми, громадяни теперішньої незалежної України, очевидці доленосних подій у житті нашого народу, змогли неодноразово переконатися у профітичній функції художнього слова О. Кобилянської, на якій свого часу наголосив О. Грицай.

Висновки. О. Грицай одним з перших інтерпретував художню прозу Ольги Кобилянської, одним із перших вказав на високий ідейно-естетичний рівень її творів, поставивши їх в один ряд із найкращими творами видатних українських і зарубіжних письменників. Особлива його заслуга в увиразненні новаторства талановитої буковинки. Критик зосереджував свою увагу на новій проблематиці прози О. Кобилянської, неопрацьованих жіночих типах, композиційних особливостях її творів та численних інших своєрідних рисах її прозописма. Дослідник зробив багато для популяризації творчості письменниці на чужині. У своїх літературно-критичних виступах загалом учений намагався показати самотність української літератури серед літератур народів світу, її вселюдське значення. Він був патріотом-громадянином і водночас проникливим дослідником мистецтва слова, що вмів мислити синтетично.

Перспективи статті полягають:

- 1) у глибшому прочитанні та всебічній фаховій оцінці літературно-критичного доробку О. Грицай, зокрема його праць про творчість О. Кобилянської;
- 2) у збагаченні довідкової літератури, присвяченої творчій спадщині О. Кобилянської (енциклопедії, хрестоматії, літературознавчі словники й покажчики), відомостями про праці О. Грицай.

Література

1. Винар Л. Остап Грицай. Життя і творчість. – Клівленд : Накладом Української Академічної Громади “Зарево”, 1960. – 92 с.
2. Вознюк В. Про Ольгу Кобилянську. Нові матеріали. Роздуми. Знахідки. – К. : Дніпро, 1983. – 182 с.
3. Вознюк В. Чернівецькі адреси Ольги Кобилянської : біографічно-красназавча монографія. – Чернівці : Книги – XXI, 2006. – 276 с.
4. Гоцур Л. Ольга Кобилянська в українсько-німецьких взаєминах : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.03 / Л.В. Гоцур ; КДПІ ім. М.П. Драгоманова. – К., 1992. – 172 с.
5. Грицай О. Білі рожі в садах творчості Ольги Кобилянської // Студентський вісник. – Прага, 1927. – № 10 – 12. – С. 2 – 14.

6. Грицай О. Листи до О. Кобилянської // Державний історичний архів. – Ф. 14 № 1207 – 14 № 1225.

7. Грицай О. Ольга Кобилянська. З приводу ювілею 40-ліття письменницької творчості // Український прапор. – Берлін, 1927. – Ч. 21. – С. 2 – 3 ; Ч. 23. – С. 2 – 3 ; Ч. 24. – С. 2 – 3.

8. Грицай О. Ольга Кобилянська // ЛНВ. – Л., 1922. – Кн. VI. – С. 235 – 250.

9. Грицай О. Ольга Кобилянська як письменниця // О. Кобилянська. Снитися. Новели і нариси. Ювілейне видання з передмовою Остапа Грицяя. – Чернівці : Накладом “Української Видавничої Спілки”, 1922. – Літературно-наукова серія. – Випуск 2. – Відділ Б. – 64 с. – (Передмова О. Грицяя : С. 3 – 10).

10. Грицай О. Поклик у справі ювілейного дару для Ольги Кобилянської // Нова хата. – Л., 1927. – Ч. 9. – С. 1.

11. Грицай Остап. Бібліографічний покажчик / упорядники Л. Прима, Я. Лопушанський. – Дрогобич : Коло, 2002. – 48 с.

12. Гузар З.П. Вивчення творчості Ольги Кобилянської. – К. : Радянська школа, 1978. – 102 с.

13. Гузар З.П. Ольга Кобилянська : Семінарії : навчальний посіб. – К. : Вища школа, 1990. – 166 с.

14. Гундорова Т. Ольга Кобилянська contra Ніцше, або Народження жінки з духу природи // Гендер і культура. Збірник статей. – К. : Факт, 2001. – С. 34 – 52.

15. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К. : Критика, 2002. – 272 с.

16. Гурдуз А. “Битви” О. Кобилянської та В. Реймонта. На матеріалі новели “Битва” і роману “Селяни” // Українська література в загальноосвітній школі. – 2005. – № 8. – С. 23 – 26.

17. Кобилянська О. Людина. Царівна. – К. : Молодь, 1969. – 358 с.

18. Кобилянська Ольга. Бібліографічний покажчик / Склав О.П. Куш. – В-во Академії наук Української РСР, 1960. – 113 с.

19. Кобилянська Ольга. Слова зворушеного серця : Щоденники. Автобіографії. Листи. Статті та спогади / Упор., передм. Ф.П. Погребенник. – К. : Дніпро, 1982. – 359 с.

20. Ольга Кобилянська. Зібрання творів : у 10-ти т. Т. 1 / Упор. В. Антофійчук. – Чернівці : Букрек, 2013. – 464 с.

21. Кобилянська О. Повісті, оповідання, новели / Вступна ст., упор., пр. Ф. Погребенника. – К. : Наукова думка, 1988.

22. Кобилянська О. Твори : в 2-х т. / Упор., передм. Ф.П. Погребенник. – К. : Дніпро, 1988. – Т. 1 – 2.

23. Кобилянська О. Твори : в 5 т. – К. : Держлітвидав України, 1962 – 1963. – Т. 1. – 5.
24. Леценко М. Ольга Кобилянська. Літературний портрет. – К. : Дніпро, 1973. – 174 с.
25. Павлишин Марко. Ольга Кобилянська: прочитання. – Х. : Акта. – 360 с.
26. Погребенник Ф. Ольга Кобилянська. – К. : Товариство “Знання”, 1988. – 48 с.
27. Українська літературна енциклопедія : в 5 т. – К. : Головна редакція Української радянської енциклопедії ім. М.П. Бажана. – 1988. – Т. 1. – 534 с.

Прима Любовь. “Сады творчества” Ольги Кобылянской в литературно-критических трудах Остапа Грицяя. В статье представлено Остапа Грицяя як одного из первых внимательных исследователей и неутомимых популяризаторов творчества выдающейся украинской писательницы Ольги Кобылянської. Подчеркнуто, что ее произведения критик проанализировал на фоне мирового литературного процесса, указал на новаторство писательницы, на основные темы и идеи ее прозы, на своеобразие нарисованных характеров, на признаки ее художественной манеры, на созвучие ее творчества с вызовами эпохи в целом и стремлениями украинського народа в частности.

Ключевые слова: исследователь, популяризатор, творчество, статья, писательница, тема, идея, характер, новаторство, художественна манера.

Prima Lyubov. Creativity Gardens by Olha Kobylyanska in the literary-critical works of Ostap Hrytsai. The article shows Ostap Hrytsai as one of the first sedulous researchers and restless promoters of creativity of Olha Kobylyanska, one of the most outstanding Ukrainian writers. It is underlined that the critic analyzed her works on the background of the world’s literary process, he lined up writer’s innovations, main themes and ideals of her prose, originality of characters, depicted by Olha Kobylyanska, features of her artistic manner, ties of her creativity with challenges of that time, in general, and with striving of Ukrainian people, in particular.

Key words: researcher, promoter, creativity, article, woman-writer, theme, idea, character, innovations, artistic manner.